

Akadémiánk nem hibátlan, de egyedülálló nemzeti érték - megkezdődött a 200 éves Akadémia ünnepi közgyűlése

Megkezdődött a Magyar Tudományos Akadémia 199., ünnepi közgyűlése a gróf Széchenyi István által alapított, idén 200 éves intézmény budapesti székházában.

Freund Tamás, az MTA elnöke ünnepi beszédében először az alapításról emlékezett meg: arról, hogy Széchenyi és társai közüggé tették a magyar nyelv, kultúra, tudomány és technológia fejlesztését. Ez a magyar társadalom lelkes helyeslésével párosult, ezért jöhettek létre akkor olyan szimbolikus erejű nemzeti intézmények, mint amilyen az Akadémia is.

A ma Akadémiájáról az elnök elmondta: a politikai rendszerváltozás során autonómiáját ötven év után visszanyerő intézmény alapjaiban változott meg, amit az 1994-es akadémiai törvény rögzített. Ettől fogva vált függővé az akadémiai tagság a tudományos teljesítménytől, jött létre a ma már 19 ezres tagságú köztestület, és vonták be szervezetileg is a határon túli magyar tudósokat az Akadémia életébe.

„Az elmúlt 35 év legfontosabb eredményei között ott vannak a hazai és külső tagjaink világgraszoló eredményei, amelyeket több Nobel- és Abel-díjjal is elismertek. Büszkeségünk az MTA Doktora cím bevezetése, a Magyar Tudományos Művek Tára, az Országos Tudományos Kutatási Alap működtetése, a Bolyai és a Lendület pályázatok, az MTA Támogatott Kutatóhelyek az egyetemeken, a határon túliak DOMUS programja, a Nemzeti Programok, az MTA Kiváló Kutatóhelye minősítés, a Magyar Tudomány Ünnepe, a Középiskolai Alumni Program, és a tudományos tanácsadói munkánk. Nemzetközi téren büszkélkedhetünk a világ akadémiaihoz fűződő kapcsolatainkkal és a Tudományos Világforum immár negyedszázados világsikerével” – mondta Freund Tamás, hozzátéve: sajnos e programok közül nem egy annyira fontosnak és sikeresnek bizonyult, hogy - intézethálózatunkhoz hasonlóan - végül elvették az Akadémiától.

Az elnök kitért az Akadémia körüli aktuális helyzetre is. „A világban és az országban is egyre feszültebb a helyzet. A közéleti viták hangneme elfajulóban van. Támadások indultak ellenünk. Ez a helyzet tagságunkat is megosztja, de belső vitáink stílusa, hangneme megőrizte méltóságát.

Akadémiánk nem hibátlan, érheti kritika, de egyedülálló nemzeti érték, amit meg kell őriznünk a jövőnek, s erre most is jók az esélyeink. A tudományos közösség igénye, nemzetünk 200 éve töretlen bizalma Akadémiánk legnagyobb kincse. Létrejöttünk óta gyakran jelentkező kérdés, hogy ennek a bizalomnak mi árt jobban: az éppen regnáló hatalom csapása vagy az ölelése?” – mondta Freund Tamás.

A kutatási és a felsőoktatási rendszer átalakításáról az elnök elmondta: ebbe az Akadémiát csak formálisan vonják be. A forgatókönyv nagy része ismeretlen a tudományos közösség és az Akadémia számára. Nincs érdemi politikai igény az együttműködésre, csupán az igazodásra. Így nem válhat meghatározóvá a kölcsönös tisztelet, a bizalom és az egymás iránti lojalitás, sem a magyar tudomány és a politika, sem a kutatási és felsőoktatási rendszer képviselői között.

„Az Akadémia nem önmagáért és tagjaiért van, hanem azért a közösségért, amelyért annak képviselői létrehozták. Akadémiánk fő küldetése, hogy a kutatások eredményezte tudást a magyar társadalom, gazdaság, állam, az egész nemzet szolgálatába állítsa. Célunk a tudománybarát, a tudomány művelését, az Akadémiát támogató társadalom kialakítása” – mondta Freund Tamás.

„Az MTA alapítója az egész nemzet ügyét karolta fel. A tudós társaság létrehozása és a magyar nyelv felemelésének gondolata régóta megfogalmazott sorskérdés volt, amely sokakat foglalkoztatott már a 18. században is. A Kárpát-medence magyarsága tudta, csak akkor válhat igazán nemzetté, ha saját

nyelvét megmenti, ha műveltségét önállóan kifejti – mondta az Akadémia 199., ünnepi közgyűlését köszöntve Sulyok Tamás köztársasági elnök. – A mai ünnep és az egész jubileumi év a magyar tudományos élet értékteremtő szellemiségéről, a magyar tudósok sikereiről szól. Minden okunk megvan arra, hogy bízzunk a magyar tudomány dicső jövőjében. Bízzunk abban, hogy a nemzet tudományos felemelése olyan ügy, amelyhez minden korban meglesz a kellő teljesítmény, a felelősségtudat és a nélkülözhetetlen összefogás.”

Az államfő kiemelte, hogy a most ünneplő akadémiai közösségnek is nagy a felelőssége a magyar tudományosság jövőjében. „A nemzet ügye, a kiváló tudósok felelőssége ma is szellemi erőket egyesít, építkezésre hív. A 21. század számos problémájának megfejtése, titkainak és szépségeinek feltárása tudósaink, akadémikusaink, az Önök kezében van. Honfitársaim nevében kívánom, hogy hozzanak a magyar emberek életébe – az Akadémia jelszavához híven – a borút szétosztva, minél több derűt” – mondta Sulyok Tamás.

Hankó Balázs kulturális és innovációs miniszter beszédében egyebek mellett a hatékony, eredményes tudomány-népszerűsítés és tudománykommunikáció fontosságát hangsúlyozta, mint a magyar tudomány egyik lényeges sikertényezőjét. „Erre az idei és a jövő évben kiváló lehetőséget teremt az Országgyűlés döntése, amely a 2025-ös és 2026-os éveket a Magyar Tudomány Événé nyilvánította – fogalmazott a Kulturális és Innovációs Minisztérium vezetője. – Hozzuk ki tehát a tudományt a laborokból!” Hankó Balázs beszéde zárórészében méltatta az Akadémia 200 éves múltját, ami szavai szerint „már bizonyosan történelmi lépték”.

„Ennek a csodálatos épületnek a falai között számba véve a magyar tudomány eredményeit és múltját, megértve az előttünk álló feladatokat csakis tisztelettel és elfogódottsággal beszélhetünk” – mondta, rámutatva, hogy a nemzetet érő kihívások egyre nőni fognak, miközben a világ egyre összetettebb lesz, és számos meghatározó kérdésére a magyar tudományos közösségnek kell megoldást adnia, ötvözve a tudomány csodáját és a nemzet küldetését. Hankó Balázs szerint mindez kiemelt feladat és felelősség, amire csak a legkiválóbbak hivatottak. „E célból ajánlotta fel 200 éve Széchenyi István birtokai egyévi jövedelmét, e célból áll ki a kormány a magyar tudomány finanszírozása érdekében” – mondta a miniszter.

Ezt megelőzően, az ünnepi rendezvénysorozat kezdeteként gróf Széchenyi Istvánnak az MTA székházában álló szobrát koszorúzták meg az ünneplők.

Freund Tamás elnök a koszorúzáson arról beszélt, hogy az alapítónak „200 évvel ezelőtt az akadémiaalapítás pozsonyi országgyűlésen tett gesztusa a történelmi idő egy meghatározott pontján megvalósult, minőségi tett volt. Ez a cselekvési morál Széchenyi egyik öröksége: úgy élni és munkálkodni, hogy tetteink olyan *alkotásokká* nemesüljenek, amelyek embertársainknak és az utánunk jövő nemzedéknek életet és lelki erőforrást jelenthetnek.”

A hétfői programsorozat egyik nyitányaként avatták fel a [Határtalan történet című köztéri alkotást](#) is, amelyet az MTA alapításának 200. évfordulója alkalmából állított az MTA és Budapest Főváros Önkormányzata.

Az alkotás mellett végigsétálva megismerhetjük a tudás, a nemzet és az egyetemes tudomány szolgálatában álló intézmény első 200 évének jelentős eseményeit az 1825-ös alapítástól egészen Karikó Katalin és Krausz Ferenc Nobel-díjáig.

Az ünnepi közgyűlés videofelvétele:

<https://www.youtube.com/live/HRX8jv4VaIA>

Sajtókapcsolat:

- Magyar Tudományos Akadémia
- +36 1 411 6100 / 594
- sajto@titkarsag.mta.hu

Eredeti tartalom: Magyar Tudományos Akadémia

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/?p=21818>